

PRESSMEDDELANDE

DATUM: 2023-02-09
NR: 2
KONTAKT: Presstjänsten, tel. 08-7870200

SVERIGES RIKSBANK
SE-103 37 Stockholm
(Brunkebergstorg 11)

Tel +46 8 787 00 00
Fax +46 8 21 05 31
registratorn@riksbank.se
www.riksbank.se

Riksbanken höjer styrräntan med 0,5 procentenheter och påbörjar i april försäljningar av statsobligationer

Inflationen är alldeles för hög och har fortsatt att stiga. För att inflationen ska sjunka och stabiliseras vid målet inom rimlig tid har direktionen beslutat att höja Riksbankens styrränta med 0,5 procentenheter till 3,0 procent. Styrräntan kommer sannolikt att höjas ytterligare under våren. Vidare beslutade direktionen att Riksbanken från och med april ska sälja statsobligationer så att innehavet av värdepapper minskar i snabbare takt.

Hög global inflation och stigande räntor

Centralbanker världen över har snabbt höjt sina styrräntor för att få ner inflationen. Världsekonomin har hittills visat sig vara förhållandevis motståndskraftig mot stigande priser och räntor. Men i år mattas den globala konjunkturen av. Detta väntas tillsammans med den senaste tidens kraftiga nedgång i energipriser bidra till att inflationen sjunker tydligt framöver.

Liksom i omvärlden var det hög aktivitet i svensk ekonomi i början av förra året och sysselsättningsgraden steg till en historiskt hög nivå. Mot slutet av året vek dock efterfrågan ner tydligt och nedgången ser ut att fortsätta i år. Den svenska inflationen är mycket hög och ökade mer än väntat till drygt 10 procent i december, mycket på grund av energipriserna. Men även bortsett från energipriserna är inflationen hög och stigande.

Viktigt att inflationen blir låg och stabil igen

Den höga inflationen urholkar hushållens köpkraft och gör det svårt för dem och företagen att planera sin ekonomi. Det är viktigt för förtroendet för inflationsmålet att inflationen faller tillbaka tydligt i år och mycket tyder på att så blir fallet. Men det är osäkert om inflationen kommer att falla tillräckligt snabbt och djupt, inte minst eftersom den underliggande inflationen fortfarande stiger. Om kronan dessutom fortsätter att utvecklas svagt blir det betydligt svårare för Riksbanken att varaktigt föra tillbaka inflationen mot målet. En starkare krona vore i det här läget önskvärd.

Stramare penningpolitik för att värna inflationsmålet

Direktionen bedömer att penningpolitiken behöver stramas åt för att få ner inflationen och värna inflationsmålet och har därför beslutat att höja styrräntan

med 0,5 procentenheter till 3,0 procent. Prognosen indikerar att styrräntan sannolikt kommer att höjas ytterligare under våren. Inkommande data och hur de påverkar inflationsutsikterna kommer fortsatt att vara viktiga för penningpolitikens utformning.

Direktionen har även beslutat att minska Riksbankens värdepappersinnehav i snabbare takt genom att tills vidare sälja nominella och reala statsobligationer med längre löptider till ett nominellt värde av 3 respektive 0,5 miljarder svenska kronor per månad, med start i april. Riksbanken kan komma att förändra volymer och villkor om marknadsförhållandena är ogynnsamma. Riksbanken planerar inte att sälja sitt innehav av icke-statliga obligationer. Vidare har direktionen beslutat att erbjuda större volymer riksbankscertifikat, motsvarande banksystemets hela likviditetsöverskott, i de veckovisa penningpolitiska operationerna.

Såväl försäljningen av statsobligationer som den ökade mängden riksbankscertifikat väntas framförallt bidra till att riskfria marknadsräntor stiger något och att mängden säkra och lätt omsättningsbara tillgångar på den svenska marknaden ökar. Detta kan underlätta för utländska aktörer att investera i svenska tillgångar och dessutom förbättra de finansiella marknadernas funktionssätt. Sammantaget kan detta bidra till en starkare krona och förbättra Riksbankens möjligheter att dämpa inflationen.

Åtgärderna är ett steg mot en normalisering av Riksbankens balansräkning och styrsystem när stödåtgärder under coronapandemin har avvecklats och penningpolitiken stramas åt med en högre styrränta.

Viktigt att penningpolitiken agerar när inflationen är för hög

Stigande priser och högre räntekostnader är kännbara för hushåll och företag, och många hushåll får betydligt högre levnadsomkostnader. Det skulle dock bli än mer kännbart för hushållen och för svensk ekonomi i allmänhet om inflationen blev kvar på dagens höga nivåer. Genom att Riksbanken stramar åt penningpolitiken mer nu minskar risken för att den höga inflationen blir kvar under lång tid och därmed också för en ännu större penningpolitisk åtstramning längre fram.

Med den förda penningpolitiken väntas inflationen sjunka tillbaka i år och stabiliseras nära 2 procent från 2024.

Prognos för svensk inflation, BNP, arbetslöshet och styrränta

Årlig procentuell förändring, års- respektive kvartalsmedelvärde

	2022	2023	2024	2025	2026 kv1
KPI	8,4 (8,3)	8,6 (9,3)	3,6 (3,0)	2,4 (2,4)	2,2
KPIF	7,7 (7,6)	5,5 (5,7)	1,9 (1,5)	1,9 (2,0)	2,0
BNP	2,5 (2,7)	- 1,1 (-1,2***)	0,9 (1,0)	1,9 (1,7)	2,4
Arbetslöshet, procent	7,5 (7,4)	8,0 (7,9)	8,4 (8,3)	8,4 (8,3)	8,1
Styrränta, procent	0,8 (0,7)	3,2 (2,8)	3,3 (2,8)	3,3 (2,8)	3,3

Anm. Bedömningen i den penningpolitiska rapporten i november 2022 inom parentes. Kalenderkorrigerad BNP-tillväxt respektive säsongrensad AKU-arbetslöshet kvartal 1 2026.

*** Rättelse: BNP prognosen för 2023 från penningpolitiska rapporten i november har korrigerats. Rätt siffra är -1,2 och inte -1,0 som stod i tidigare publicering.

Källor: SCB och Riksbanken

Prognos för styrräntan

Procent, kvartalsmedelvärden

	2022 kv4	2023 kv1	2023 kv2	2024 kv1	2025 kv1	2026 kv1
Styrränta	2,01 (2,00)	2,75 (2,64)	3,21 (2,82)	3,33 (2,84)	3,33 (2,84)	3,33

Anm. Bedömningen i den penningpolitiska rapporten i november 2022 inom parentes.

Källa: Riksbanken

Beslutet om styrräntan tillämpas från den 15 februari. Protokollet från direktionens penningpolitiska möte publiceras den 20 februari. Mer information om direktionens beslut finns i en protokollsbilaga på riksbank.se. En pressträff med riksbankschef Erik Thedéen och Jesper Hansson, chef för avdelningen för penningpolitik, hålls idag 11:00 på Riksbanken men föranmälda journalister kan även delta och ställa frågor via Zoom. För att delta krävs presslegitimation eller motsvarande. Presskonferensen sänds direkt på riksbank.se. De journalister som vill delta och ställa frågor via Zoom föranmäler sig till presstjänsten antingen via telefon 08-787 0200 eller via mejl susanne.meyer@riksbank.se senast den 9 februari klockan 10:00.